

ag oi ie

Úvodník

Hyvää päivää!

...jak by nás pozdravili obyvatelé Muminiho údolí.

Únorová Agónie je tentokrát při slávě severu na světě! Mezi řádky vykukují členi Mumínkovy rodiny, příspěvky jsou při délce měsíce nasbírány v rekordním čase a na poslední chvíli napadlý snůh dal podnět ke vzniku tolika krásných fotek.

Nechť si tedy vychutnáte tuto pohádkovou pohodu tak moc, jako jsme si my vychutnávali její vznik. Velké díky všem spoluvůrcům a pro vás, drazí čtenáři, jedna rada na závěr:

„Someone who eats pancakes and jam can't be so awfully dangerous. You can talk to him.“
z knihy Finn Family Moomintroll

Justý a Linda •

Redakce

Justýna Tůmová, VI.A
Linda Xochitl Součková, VI.B
Jiří Rousek, II.B
Benedikta Peterková, IV.A
Miriam Žytková, I.A
Lukáš Witzany, VIII.B
Adéla Titzová, VIII.A
Sebastian Sallfelner, VI.B
Miriam Žytková, I.A
Emma Cejpková, IV.A
Martin Cibik, III.A
Marta Majerová, VII.A
Ondřej Ruczaj, II.B
Marie Probstová, IV.A
David Janák, II.B
Karolína Kováčová, I.A

korektura

Kilián Benda, VII.A
Vítek Frej VI.A
Martin Janata, VI.A
Zuzana Rosenbaumová, VIII.B

přední obálka + muminci

Kateřina Vrtišková, VI.A

sazba

Barbora Hnyková, VII.C

agónie, únor 2021

Vyšlo v elektronické podobě

Obsah

- 2 [Úvodník](#)
- 3 [Krátké zprávy](#)
- 4 [Rozhovor s Jirkou, vytrvalým bojovníkem za Mumínky](#)
- 5 [Co je lepší: kniha, nebo film? Mumínci v různých jazycích](#)
- 6 [Test: Jaká postava z Mumínků jsi?](#)
- 8 [Mapa muminiho údolí](#)
- 9 [Vzpomínky na jedno léto](#)
- 10 [Mumínkovský rámeček na Facebook](#)
- 11 [Dobrá přítelkyně autorky Mumínků: Astrid Lindgrenová](#)
- 14 [Pohádky očima profesorů](#)
- 17 [Finské školství](#)
- 18 [Máslové sušenky vhodné ke čtení knih / sledování seriálu o Mumíncích](#)
- 20 [Co víte a nevíte o Švédsku](#)
- 23 [Dadaistické básně](#)
- 24 [Mapa pražských špiček](#)
- 26 [Sheldonovo číslo](#)
- 28 [Rozhovor s paní profesorkou Moravcovou](#)
- 30 [Rozstřílené Kongo](#)
- 32 [Slova v ofsajdu](#)
- 33 [Liga Mistrů](#)
- 36 [Diář na březen](#)

Linda X. Součková a Justýna Tůmová

Krátké zprávy

Máme odpověď na otázku studentského štěstí. Je to 51 nových skříní. Nyní rovnoměrně rozdělených po všech kmenovkách! #51IsTheNew42 #NeskonaleDikyTriuZVJ

Arcibiskupské gymnázium buduje příjemné školní prostředí skrz nový projekt - shodou okolností stejného jména, jako předloňská debatní soutěž. #VivatSPQAG #ObročníComeback

Je za námi první kolo latinské olympiády. Sláva postupujícím, čest všem zúčastněným! #AleaIactaEst

Kam se zapisujete na semináře? Ruka osudu nám dala šanci si to pořádně rozmyslet. #ServeryJsouPřetížené #SkoroJakoAGěčáci

A máme tu další vědomostní sportovce: Dívčí sestava drtí obvodní kolo němčinářské olympiády! Gratulujeme! #MädchenSchaffenDas •

Rozhovor s Jirkou, vytrvalým bojovníkem za Mumínky

Po roce má Agónie konečně jako své hlavní téma Mumínky. Ale kdo se o to zasloužil? Kdo za ně celý rok vytrvale bojoval a diskutoval a při každoměsíčním výběru tématu diskutoval v jejich prospěch?

Oním houževnatým bojovníkem je Jirka z 2. B, se kterým jsem na toto téma udělala plodný rozhovor :D.

Takže, Jirko. Je tomu zhruba rok, kdy jsi začal svůj boj o prosazení Mumínek jako téma Agónie. Jak se cítíš po tom, co jsi svého cíle dosáhl?

Jako po nějaké mírumilovné demonstraci, která vedla k úspěchu. Nemuselo dojít ani k násilí a stačil rok, aby lidé pochopili, že Mumínci jsou to pravé téma pro Agónii.

To zní pěkně! To mě vede k otázce, proč ses vlastně rozhodl prosadit zrovna Mumínky?

Emma jednou přišla na schůzi redakce s odznáčkem Mumínkova tatínka na klopě kabátu a když jsem nad tématem přemýšlel, tak jsem si toho všiml:

Takže to tedy bylo dost spontánní. Jakou jsi měl tedy motivaci v prosazování Mumínek vytrvat?

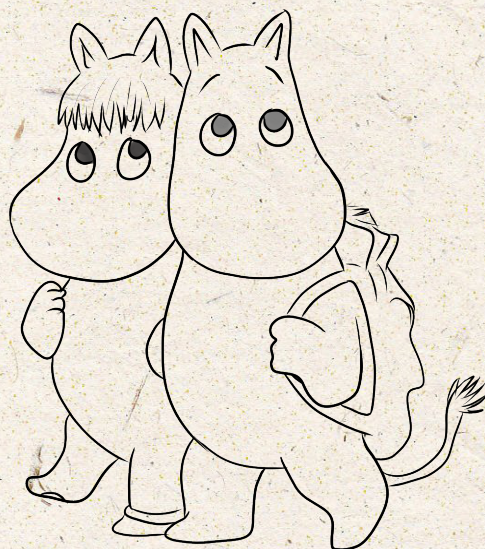
Bavilo mě stát za takovou blbostí. Vlastně ani nevím, co mě k tomu táhlo, ale řeknu, že to byla touha dokázat, že i malé věci lze s plí prosadit, protože to zní dobře.

Chápu :D. Máš v budoucnosti chuť opět takhle bojovat za nějaké téma? A pokud ano, napadá tě už za jaké?

Myslím, že to musí přijít spontánně, ale nějaké dobré hloupé téma visí ve vzduchu. Cítím to!

Tak to přeji s dalším tématem hodně štěstí a děkuji za rozhovor.

Není zač a taky děkuji. •

Co je lepší: kniha, nebo film?

Mumínci jsou původem překvapivě japonský seriál, který má předlohu ve stejnojmenném finském díle spisovatelky Tove Jansson.

Můj názor

Postavy zde nejsou moc rozpracovány a seriál je spíše sestava menších příběhů než něco, co byste museli nutně vidět od začátku. Kniha má mnohem líp propracované postavy a stejně tak příběh. Osobně si myslím, že kniha je mnohem lepší než seriál, ale i některé díly rozhodně stojí za zkouknutí.

Názor společnosti

Mumínci mají jako TV seriál na ČSFD 69% a na databázi knih má kniha, se kterou jsem pro tento článek pracoval, Tatínek píše paměti, úctyhodných 88%. •

Mumínci v různých jazycích

Využijme nedohledatelnosti prvních epizod Mumínek v češtině a procvičme si cizí jazyky! Sestavili jsme pro vás seznam počátečních epizod a dalších zajímavých okamžiků na nejrůznější způsoby!

První díl

[anglicky](#), [francouzsky](#), [německy](#), [španělsky](#)

Druhý díl

[anglicky](#), [francouzsky](#), [německy](#), [španělsky](#)

Finské kompilace Šňupálka s anglickými titulky

<https://www.youtube.com/watch?v=cLA-wGrXVoU>

<https://www.youtube.com/watch?v=8ITJD-1-tf8>

<https://www.youtube.com/watch?v=TdFVCVv0rI>

Naučte se finsky napočítat do devíti! Scéna s Grokou

<https://www.youtube.com/watch?v=5njy-pyOHHqo>

...a nakonec samotné intro v originále

<https://www.youtube.com/watch?v=BUI-pX3XVVb8>

Jaká postava z Mumínek jsi?

Podváděl bys / podvádíš ve škole?

- A) Jsi génius, nepotřebuješ podvádět.
- B) Nikdy! Je to nečestné.
- C) Měl bys dostat tu známku, kterou si zasloužíš, a nést za to následky.
- D) Většinu otázek, díky svému intelektu, odvodíš, ale tahák si uděláš, abys dokázal, že můžeš.
- E) Maximálně z frajeřiny.

Jaký máš vztah ke své rodině?

- A) Máš je rád, ale občas ti přijde, že ti brání v dalších dobrodružstvích.
- B) Občas jsi na ně naštvaný, ale v tvém srdci mají první místo.
- C) Máš je rád, respektuješ je a obdivuješ je.
- D) Máš je velice rád, ale v případě rodičů moc nerespektuješ jejich autoritu.
- E) Odpovídáš tak, jak se ti to zrovna hodí, nemáš stálý názor.

Jaké oblečení nejraději nosíš?

- A) Oblečení máš místo suvenýrů. Nosíš kousky oblečení ze všech koutů světa, které jsi navštívil.
- B) Praktické.
- C) Teplé.
- D) Ošoupané.
- E) Co frčí.

Co si o tobě myslí jiní?

- A) Že jsi toho zažil doopravdy hodně a že jsi zajímavá osobnost.
- B) Jsi poměrně nenápadný, ale každý tě má rád.
- C) Jsi vždy středem pozornosti, někdy bavič skupiny.

- D) Jsi oceňován pro svou moudrost, ale občas své přátele pořádně ztrapníš.
- E) Tvá snaha být populární ústí v to, že tě lidi znají jako "kamaráda toho populárního".

Jaký je podle tebe nejlépe strávený víkend?

- A) Objevování nových míst.
- B) Vaření.
- C) Dobročinnost.
- D) Válení se.
- E) Poflakování se s populárními kamarády na párty.

Kde bys nejradši žil?

- A) Nejradši bys nežil nikde a jen se toulal.
- B) Nejradši bys žil v chatářské osadě, v chatě s krásnou zahradkou.
- C) V "Chytrém domě", kde za tebe spousta věcí udělá Siri, kterou sis osobně naprogramoval a vycvičil.
- D) V chatrči hluboko v lese, nejlépe u veřejnosti neznámého rybníčku.
- E) Na Hollywood Boulevardu.

Co je v současné době tvým největším problémem?

- A) Nemůžeš cestovat.
- B) Všude jsi už uklidil a všechno v tvém obydlí je teď perfektní.
- C) Nemůžeš ven s kamarády.
- D) Došly ti věci k přemýšlení nebo tabák.
- E) V karanténě se lidem ničím moc nepředvedeš.

Co ti nejvíce vadí?

- A) Když někdo zpochybňuje pravdivost vašich příběhů.
- B) Když je někdo bordelář.
- C) Když musíš sedět doma.
- D) Když ti někdo říká, co máš dělat.
- E) Když ti někdo řekne, ať odprejskneš.

Někdo tě přepadne na ulici, co uděláš?

- A) Vytvoříš geniální plán na vlastní záchranu.
- B) Majzneš ho kabelou nebo bágem.
- C) Použiješ to, cos viděl v japonských kung-fu filmech.
- D) Hypnózou a moudry zloděje totálně odzbrojíš.
- E) Začneš volat o pomoc a doufat, že jeden z tvých četných známých je zrovna nablízku.

Jaká je tvá oblíbená barva?

- A) Černá.
- B) Oranžová.
- C) Bílá.
- D) Zelená.
- E) Šedá.

Výsledky

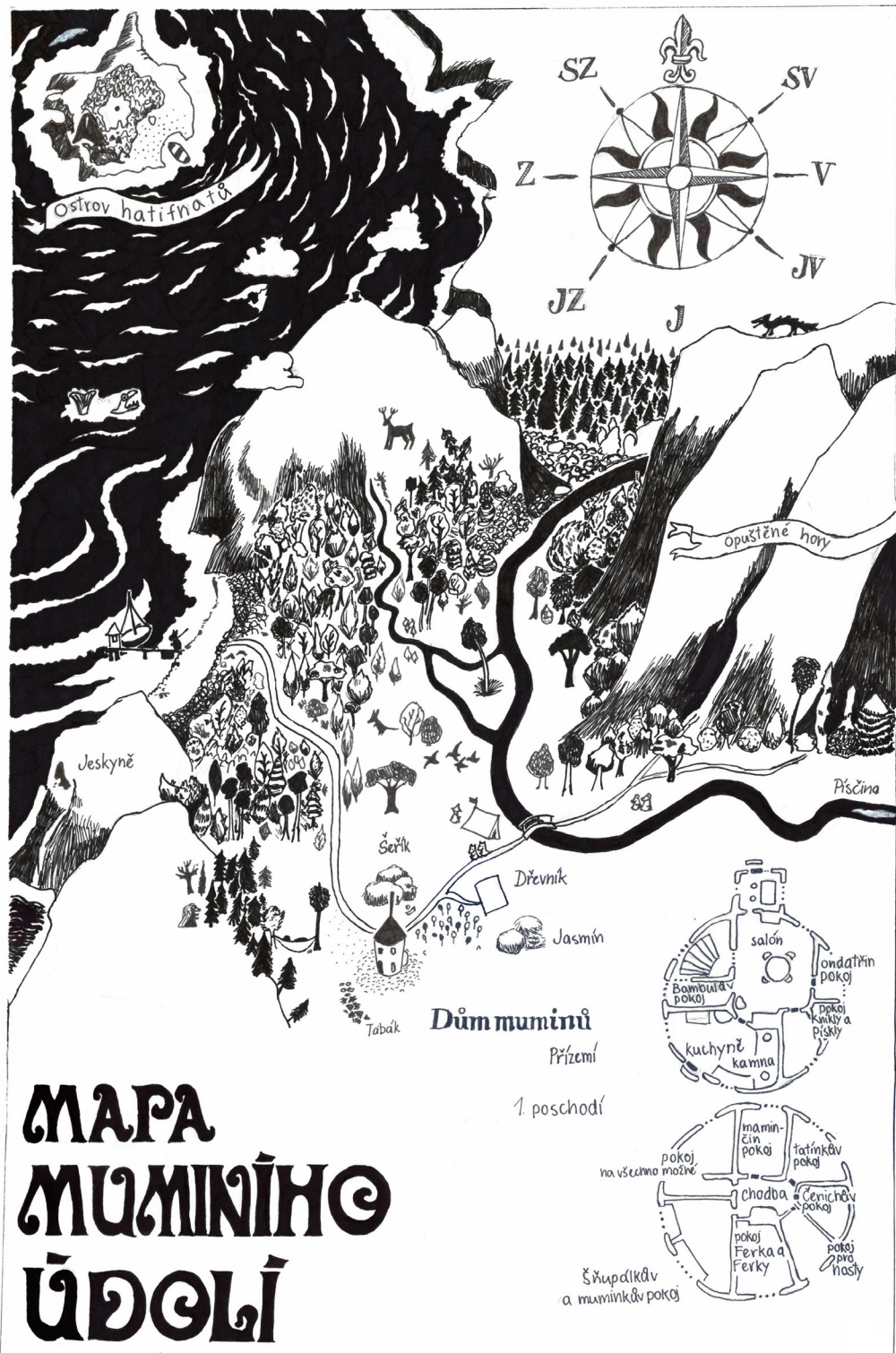
Vyšlo ti nejvíckrát A)? V tom případě se podobáš Mumínkovu tatínkovi. Jsi velice kreativní, v srdci dobrodruh a objevitel, a považuješ se za velice důležitého a přínosného pro svět.

Vyšlo ti nejvíckrát B)? V tom případě se podobáš Mumínkově mamince. Jsi laskavý, pracovitý, rád pomáháš ostatním a jsi trochu perfekcionista.

Vyšlo ti nejvíckrát C)? V tom případě se podobáš samotnému Mumínkovi. Jsi, ne vždy úmyslně, středem všeho dění. Jsi statečný, inteligentní a zapálený pro věc.

Vyšlo ti nejvíckrát D)? V tom případě se podobáš Šňupálkovi. Jsi pro svou moudrost obdivovaný a nemáš přílišný respekt k autoritám a osobnímu vlastnictví. Mimochodem, nikdy jsem tě sice neviděl v zeleném klobouku, ale přísahal bych, že by ti moc slušel.

Vyšlo ti nejvíckrát E)? V tom případě se podobáš Čenichovi. Toužíš po obdivu ostatních a snažíš se toho dosáhnout spoustou různých způsobů...

MAPA MUMINÍHO ÚDOLÍ

Mapa muminího údolí Emmy Cejpové

Miriam Žytková

Vzpomínky na jedno léto

Loni, v létě 2020, jsem jela na farní tábor vršovické farnosti kostela sv. Václava do Jesenice u Rakovníka. Každý rok máme téma podle nějaké knížky a tentokrát vedoucí vybrali jednu z knih o mumincích – Bláznivé léto. Podle knihy se pak řídí celý tábor i aktivity a hry, které děláme. Vylíčím vám některé z nich.

Hned první den, kdy jsme přijeli, jsme dostali tzv. muminčí pas do muminčího světa, ve kterém jsme podle barvy poznali svou skupinku – muminčí rodinu. Má barva byla fialová a patřila jsem do rodiny Snílkových.

Druhý den ráno vedoucí přečetli kapitolu o tom, jak byla v muminím údolí velká povodeň a muminci měli zatopený dům. Protože jim to tam všechno plavalo, museli jsme si vylovit z vody snídaní. Např. jsme hráli hru, během které se musí pusou vylovit jablko z kbelíku s vodou. Pak jsme měli kbelík s vodou, v níž plavaly zalaminované cedulky s obrázkem jídla, a my jsme si je museli vylovit pomocí prutu s přivázaným magnetem.

Jindy jsme zase museli hlídat (jako Šňupálek) dětičky, které hráli dva vedoucí (bylo to ale stejné jako hlídat 24 dětí, stejně jako hlídal Šňupálek :)). Museli jsme plnit různé úkoly, např. sehnat dětem jídlo, přenést Šňupálka na plechovém pekáčku na kopec, nebo postavit dětem obydlí v podobě stanu.

Když jsme potkali divadelní krysu Emu, chtěli jsme se s ní spřátelit tím, že jí uděláme chlebičky ze všech surovin, co si „nakoupíme“. Pak jsme na ně napsali recept a vytvořili jsme muminčí kuchařku. Vítězné chlebičky se měly podávat na oslavě, která probíhá poslední den vždycky každý tábor.

Jednou jsme měli „tvůrčí den“, kdy jsme si šli Malou Miu (v seriálu vystupuje pod

jmenem Majka), skládali z papíru lodičky a tvořili jsme náramky z bavlnek.

Vzpomínám si i na to, že jsme si vyráběli masky (byly na výběr ze sádry nebo tzv. „papírmaše“). Já jsem si vyrobila z papírů a keramické hlíny „papírmaše“.

Dva dny před koncem tábora jsme jeli na výlet do Rakovníka do muzea vlaků. Bylo to tam vážně zajímavé. Dokonce jsme se mohli podívat na vlak, kterým jezdil Tomáš Garrigue Masaryk se svou manželkou. Po skončení prohlídky jsme dostali papír s doplňovačkou. Jako tajemka nám měla vyjít název místa, kde jsme našli Emu. Ta nám pak řekla, že zítra budeme hrát divadlo. Museli jsme ale splnit určité podmínky a použít jistou rekvizitu.

Poslední den večer jsme hráli divadlo. Jako rekvizitu jsme používali jablko, které jsme si vyrobili. Jako podmínku jsme měli BUĎ používat co nejvíce pranostik, NEBO se oslovovat plnými ruskými jmény. Vybrali jsme si to druhé, naše představení se tedy jmenovalo Žárlivý syn aneb Ruská tragédie. Já jsem v něm hrála carevnu, která rozmazlovala svou vlastní dceru a neustále sekýrovala nevlastního syna. Syn dceru nesnášel, a tak ji otrávil jablkem. Dcera zemřela, syn pohodil jablko na zem, ale po pár dnech ho znovu našel, nepoznal, že je to otrávené, nakouzl ho a zemřel také. Carevna pak spáchala sebevraždu.

Po divadle se konala oslava a po ní jsme šli spát, abychom měli dost síly na odjezd z Jesenice.

Doufáme, že příštích táborů se nebudeme muset zúčastňovat pouze online:)

Mumínkovský rámeček na Facebook

Taky se vám někdy stává, že těsně před usnutím přemýšlíte a sníte o tom, jak krásné by to bylo mít svůj vlastní uživatelský rámeček s Mumínky na Facebook? Nuže, drazí přátelé, dnes se sny plní! Protože něco přesně takového tu pro vás máme. Stačí kliknout [zde](#) a na míru vytvořený rámeček vám bude volně k dispozici. Necht' vám jeho užívání nejednou rozjasní den!

TENTO PROFIL
JE NYNÍ

JE NYNÍ CHRÁNĚNÝ
ŠŤUPÁLKEM A
MUMÍNKEM

Dobrá přítelkyně autorky Mumínků: Astrid Lindgrenová

Mumínci a jejich švédsko-finská autorka a ilustrátorka Tove Janssonová. Všichni známe a určitě jsme viděli i jejich filmové zpracování na dětských kanálech v televizi, když jsme byli mladší. S Janssonovou se zároveň pojí její o sedm let mladší kamarádka Astrid Lindgrenová, kterou můžeme označit za nejznámější švédskou tvůrkyni literatury pro děti. Předpokládám, že většina z vás ví, o koho jde, a její jméno jste už někdy slyšeli. Dokonce vám možná v dětství předčítali vaši rodiče její knihy, k nimž se ještě dostanu. V tomto článku bych vám chtěla přiblížit život Astrid Lindgrenové a i její tvorbu zaměřenou na dětské čtenáře.

Astrid Anna Emilia Ericssonová se narodila 14. listopadu 1907 ve švédském městečku Vimmerby ležící v provincii Småland jako druhé dítě svým rodičům Samuelovi Augustovi Ericssonovi a Hanně Ericssonové, rozené Jonssonové (podobné příjmení jako Tove!). Astrid měla celkem tři sourozence: o rok staršího bratra Gunnara a dvě mladší sestřičky Stinu a Ingegerdu. Na statku Näs, kde s rodinou bydleli, prožila spokojené a šťastné dětství, které ji inspirovalo k napsání spousty svých knih. Mimo to byla ovlivněna smålandskou přírodou a také svým otcem Samuelem, který svou mazaností a obchodním duchem inspiroval postavu *Emila Neplechy*.

Už jako mladá žákyně měla talent na psaní povídek, a tak ji brzy po dokončení školy roku 1923 kontaktovaly lokální noviny *Wimmerby Tidning* (*Vimmerbyské listy*). Později otěhotněla se svým ženatým kole-

gou, který měl již sedm dětí, a byla nucena z tisku odejít. Mít nemanželské dítě na malém městě by její reputaci moc nepomohlo, proto se rozhodla odjet do Kodaně a 4. prosince 1926 porodila své první dítě. Našla pěstouny, kteří se o jejího syna Larse starali společně s jejich vlastním synem a dalším dítětem švédské svobodné matky. Odstěhovala se do Stockholmu, přijala práci sekretářky a Larse navštěvovala, jak jen to bylo možné. Bohužel ji kvůli častému dojíždění do Dánska z práce vyhodili. V Benátkách severu si také poprvé přečetla knihu Knuta Hamsuna *Sult* (česky *Hlad*) z roku 1902, která ji velice ovlivnila nejen v jejím díle, ale i v životě.

Když byly Larsovi čtyři roky, vzali si její rodiče vnučka k sobě na statek, kde s ním Astrid mohla být víc. Učila ho samé klukoviny jako třeba lezení na stromy. Strávili spolu hodně času na dlouhých náročných procházkách do lesa a po pastvinách, až se jim párkrát dokonce stalo, že únavou usnuli v trávě.

Se svým budoucím manželem Sture Lindgrenem se setkala v *Royal Automobile Club*, kde Sture pracoval. Ten se kvůli Astrid dokonce rozvedl. Jejich svatba se konala na Velikonoce 1931, od té doby Larse vychovávali spolu. 21. května 1934 se jim narodila dcera Karin.

Od roku 1937 pracovala Astrid jako stenoγράφka pro švédského profesora kriminalistiky Harryho Södermana. Tato práce ji inspirovala k románům o *Kalle Blomkvistovi*. Za války pracovala v oddělení pro dopisov-

vou cenzuru a v roce 1946 začala pracovat v nakladatelství *Rabén & Sjögren* jako redaktorka dětských knih. Za svůj život vyzkoušela mnoho povolání a svou kariéru spisovatelky na plný úvazek zahájila až ve věku 37 let.

Její literární prvotinou byla kniha pro dívky *Britt-Mari lättar sitt hjärta* (*Britt-Mari se svěřuje*). Hned její následující knížka *Pippi Långstrump* (*Pipi Dlouhá punčocha*) znamenala průlom v poválečné dětské literatuře. Spojením tradice klasické pohádky, anglosaské literatury a idylického realismu vytvořila zcela nový typ dětské literární postavy. Astrid hrdinku Pippi vytvořila z příběhů, které vyprávěla své nemocné dceři Karin před spaním. V březnu 1944 začala psát autorka rukopis, který posléze věnovala své dceři k 10. narozeninám. První nakladatelství jej však odmítlo a kniha vyšla až v roce 1945 v nakladatelství *Rabén & Sjögren*, v jehož soutěži o nejlepší dívčí knihu se krátce předtím na druhém místě umístila knížka *Britt-Mari se svěřuje*, autorčin debut. Postava Pippi se stala symbolem nového, svobodného dítěte a mezníkem ve vývoji dětské literatury ve Švédsku.

Děti z Bullerbynu byly publikovány poprvé roku 1946. Astrid zde promítá hodně vzpomínek na své idylické dětství z rodin-

ného statku a na dobrodružství se sourozenci a kamarády. Sama autorka označuje toto období za svobodné. Její rodiče sourozencům dovolili toulat se po okolí jak dlouho jen chtěli a chovali k nim prevelikou lásku, která v dětech vzbuzovala pocit bezpečí.

Mezi její další známé a po celém světě oblíbené knihy patří například *Karkulín ze střechy*, *Madyňka*, *Emil Neplecha* nebo *Ronja, dcera loupežníka*. Všechny spisovatelčiny postavy mají jedno společné - snahu proniknout do duše současného dítěte a nastavit zrcadlo mezilidským vztahům. Podle jejich knih bylo natočeno více než 40 filmů, na jejichž scénářích se podílela.

Musím také zmínit, že mezi autorčiny nejoblíbenější dětské knihy patřily příběhy o *Mumíncích* od Tove Janssonové a kniha *Medvídek Pú* anglického spisovatele Alana Alexandra Milnea.

Astrid získala za svá díla nespočet cen, přičemž mezi ty nejvýznamnější patří *Plaketa Nilse Holgerssona* (1950), *Cena Hanse Christiana Andersena* (1958) nebo *Zlatá medaile Švédské akademie* (1971). Protože sama Lindgrenová byla výrazná literární osobnost, některé ceny udělované v rámci dětské literatury nesou její jméno. Každoročně od roku 1967 uděluje nakladatelství *Rabén & Sjögren* *Astrid Lindgren-*

priset (*Cena Astrid Lindgrenové*) významnému dětskému švédskému spisovateli nebo spisovatelce. Cena se uděluje v den narozenin Astrid Lindgrenové 14. listopadu a výherce dostane 50 000 švédských korun.

Spisovatelka byla přesvědčenou zastávkyní pacifismu. V domácí politice se začala angažovat až v roce 1976, kdy sociálně demokratická vláda (kterou autorka až do té doby podporovala) zavedla daňovou reformu, podle které by daňová sazba spolu se sociálními poplatky samostatně výdělečně činné osoby (tzn. i umělce) přesáhla sto procent. Od té doby aktivně zasahovala do dění na švédské politické scéně. Angažovala se hlavně v záležitostech, na kterých jí osobně záleželo. Vystupovala proti využívání atomové energie a bojovala za ochranu přírody. Také aktivně podporovala dětská a zvířecí práva, stejně jako práva menšin. Možná i její zásluhou byl v roce 1979 ve Švédsku jako v první zemi na světě přijat zákon proti násilí na dětech. Za tuto činnost jí byla v roce

1994 udělena cena *Right Livelihood Award*.

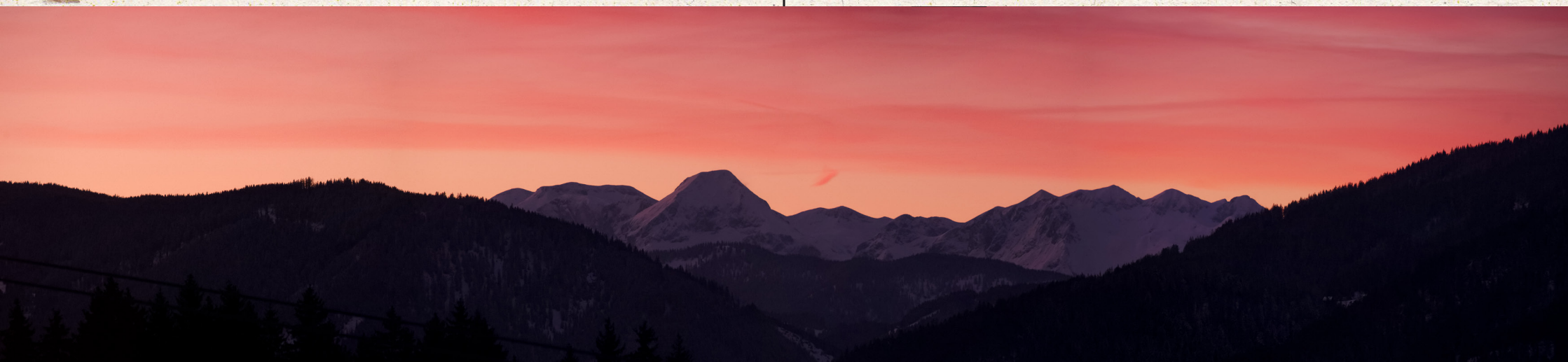
Nejoblíbenější švédská dětská spisovatelka zemřela 28. ledna 2002 ve Stockholmu ve věku 94 let. Po její smrti zavedla švédská vláda na její památku *Astrid Lindgrens minne* (*Cenu Astrid Lindgrenové*). Cena je velice prestižní záležitostí, neboť výherce dostane 5 milionů švédských korun.

V jejím rodném městě Vimmerby byl založen v roce 1981 zábavný pohádkový park. Leží necelý kilometr od jejího rodného domu a je navštěvován jak Švédy, tak i turisty ze zahraničí. Muzeum *Junibacken* se nachází na ostrově Djurgården ve Stockholmu, ale návštěvníci se tam mohou mimo hrdinů z knížek Astrid Lindgrenové setkat i s postavami jiných švédských spisovatelů. I přesto je toto muzeum věnováno převážně Astrid Lindgrenové a jejím postavám. Bylo otevřeno roku 1996 a na jeho provedení se podílela i samotná Astrid. •

Sebastian Sallfelner

Pohádkové fotky

Fotografie - pokračování napříč číslem

Pohádky očima profesorů

Pohádky v nějaké formě provázely mládí každého z nás. Ať už to bylo přes listy knih nebo obrazovky televizorů. Jakým způsobem se ale dotkly našich vyučujících? Právě to jsme se snažili zjistit. Výpověď jsme získali od 27 laskavých profesorů a profesorek, kteří vybrané pohádky oznámkovali či dokonce přidali slovní komentář. Ze známek jsme pak udělali takřka bakalářové průměry a vybrali pro vás dva až tři komentáře ke každé pohádce. Jak se můžete dočíst, mnohdy se až úsměvně liší. A v tom je to pohádkové kouzlo.

Krteček - vidělo 18 profesorů

Oznámkování: 1,5

“Krteček je, dle mého soudu, mistrem strážlivě minimalistického verbálního projevu. Přál bych si, aby s ním byl rozhovor v DVTV...”

“Krteček ano! Ale pro moje děti, já jsem četl pohádky před 55 lety, četl a nedíval se, televizi jsme u nás nevedli!”

“Mňo... Roztomilé. Do kdy?”

Strýček Fido - vidělo 15 profesorů

Oznámkování: 2,2

“Nejvíc si pamatuju závěrečné: ‘Dobrou noc, strýčku Fido, dobrou noc, děti.’”

“Bizár o ničem, navíc nemám rád psy. :(“

Křemílek a Vochoňúrka - vidělo 21 profesorů

Oznámkování: 2,5

“Líbila se mi pařezová chaloupka a celkově výtvarná stránka pohádky.”

“Naivní LGBT podprahová agitka: dva podivní týpci pod jednou střechou. Žádný děj, směr a extra hodnoty. Jo a nemám rád Bohdalku!”

“Milovala jsem tu popletenost a nakřáplý hlas, přišel mi směšný a fakt pohádkový.”

Kluk z plakátu - vidělo 10 profesorů

Oznámkování: 1,5

“Celkem fajn, ale už si z toho moc nepamatuju, jen tu chvíli, kdy slezl z plakátu.”

“...hele to se ptejte mého tatínka, to já už

ani nezažil.”

Maxípes Fík - vidělo 21 profesorů

Oznámkování: 1,7

“Yessss! Ten hlas vypravěče! A nadhled! Další dimenze přečteného. Dokonalá analýza rodinných poměrů. Go, Ája!”

“Radost z hravosti, fabulace a muziky Petra Skoumala.”

Chobotničky z druhého patra - vidělo 12 profesorů

Oznámkování: 2,2

“Mně to přišlo takový urvaný, afektovaný a herecky nedůvěryhodný. Jedině Zedníček to trochu drží, jinak se herci spíš míjejí a je tam znát snaha udělat hollywoodský film s minimálním rozpočtem. Prostě Češi, no!”

“Líbila se mi myšlenka oživlé modelíny.”

Rychlé šípy - vidělo 13 profesorů

Oznámkování: 2

“To přece nebyla pohádka...”

“Můj favorit z filmu byl Červenáček. Knihu jsem v dětství doma neměla.”

“V roce 1968 bylo myslím možné Rychlé šípy opět vydat a to bylo něco! Komiksové příběhy jsme hltali stejně jako Foglarovy knížky.”

Broučci - vidělo 20 profesorů

Oznámkování: 1,8

“Předčítala nám je maminka, byla jsem fakt malá, mají krásnou vůni a patří k nim

bezpečí postele, kde jsme se tulili k mámě.”

“Broučky mi četli rodiče ze starého prvo-republikového vydání (kdepak by v 50. letech mohla vyjít taková knížka). Líbily se mi Broučkovy lumpárničky, ale v tom příběhu je i určitá tiseň.”

Pyšná princezna - vidělo 21 profesorů

Oznámkování: 2,8

“S odstupem času mě překvapuje, co všechno jsem, byl ochoten absorbovat. :-)”

“Prostě pyšná princezna - nemám rád z principu pohádky 50. let. V této ani tak ne, ale brutálně se tam vlamuje komunistická ideologie. Nejhuř v Císařově pekaři... fuj! Tyto pohádky jsou výpravné, řemeslně dokonalé, ale i tak plytké.”

“Výborné exteriéry!”

Tři oříšky pro Popelku - vidělo 21 profesorů

Oznámkování: 1,7

“Nevídáno! Princezna, která je pracovitá (jasně, to by nahrávalo ideologii), ale ještě taková, která jezdí na koni a střílí líp než prince & comp.! Zásadní lekce feministického pravěku.”

“Vánoční pohádka, standard. Hezky udělaná (miluju Šumavu!) a zcela prostá a přímočará (ne takový divnoguláš jak současné vánoční pohádky...)”

Princezna se zlatou hvězdou - vidělo 21 profesorů

Oznámkování: 2,8

“Neměla jsem tam ráda to veršování.”

“Nekorektní humor na téma skleněného oka Pepička Zímý.”

“Dost mi lezla na nervy.”

Ferda Mravenec - vidělo 15 profesorů

Oznámkování: 1,8

“Tak k tomu mě zas vedl tatínek, abych

byl takový makáč! ?Mám to dodnes rád spolu s biologií, která je tam skvěle a nenuceně vtělována. Vlastně má náklonnost k přírodě vznikla tam :-). Je to prima čtení. Sice mi Beruška přišla jako protivná kráva...ale co se dá dělat. Třeba pan Sekora měl podobně nesnadný vztah k ženám...”

“Líbí se mi, že biologické informace jsou v této knize nezkrášené.”

“Uměl všechna řemesla a skvěle byly postřehy z přírody, vadily mi ale lumpárny, zlomyslnosti a příšerný neschopný vejtaha Pytlík.”

Kocour Mikeš - vidělo 15 profesorů

Oznámkování: 1,8

“Po Kocouru Mikešovi jsem moc toužila. Dodnes se mi rodina směje, jak jsem jednou večer vítězoslavně hlásila, že už ho mám, a dokonce skoro přečteného, jen musím do školy donést 29,50 Kčs. Tenkrát to pro nás nebyly vůbec malé peníze.”

“Toho jsem milovala jako rodinnou četbu - patřila k našim venkovským kořenům.”

Pejsek a Kočička - vidělo 22 profesorů

Oznámkování: 2

“Dostává mne zejména scéna, jak se navzájem věší na šňůru, aby uschnuli. A pak značně surrealistická ‘O pyšné noční košilce.’”

“Byla jsem malinká, čítával nám ho táta nebo nám pouštěl Högera z desky, těšil mě jazyk, zvuk hlasu a skvělé ilustrace.”

“Geniální klasika. V jednoduchosti je krása. Co dodat víc?! Čiší z toho nadhled a elegance první republiky, a tu já miluju! Pozoruhodná je kapitolka jak P+K slavili 28.říjen. Čili je vidět, jak byli uvědoměli. :-)”

Krkonošské pohádky - vidělo 21 profesorů

Oznámkování: 2

“Nahore jsem prokrel komunisty a tohle

chválím? Pokrytec jsem...je to samo těžce normalizací zasažený kus, kde se dětem ukazuje útlak dělnické třídy (ale i její revoluční uvědomění), prohnílost vrchnosti a aristokracie...a z toho je krásná pohádka - jéé. Hlavní kvalitu tam přináší herci: to funguje. Hlavní hrdinové, ti jsou dreamteam - ti by skvěle spolu zahráli i Šmouly a fungovalo by to. Je to prostě prima večerníček, ale jen večerníček, ne národní poklad.”

“Velmi uvědomělý večerníček...a sojka práskačka!”

Děkujeme všem mnohokrát za spolupráci! •

Benedikta Peterková

Finské školství

V čem je finské školství jiné?

Vzdělání je priorita celého národa. Na tom se Finové shodují, žáci jsou naše budoucnost. Z toho vyplývá mnoho dalších věcí, třeba že práce učitele je velmi prestižní, na třetím místě po právníkovi a lékaři, uznávaná a vysoce platově ohodnocená. Díky velkému zájmu se dostanou dobří učitelé i do všech těžko přístupných oblastí. Obecně je ve školství dostatek peněz od vlády a školy jsou skvěle vybavené.

Funguje rovnost. Finské školství je zcela zdarma, na základních a středních školách dokonce včetně obědů, školních pomůcek, psychologických a zdravotních služeb. **Spádová škola je tou nejlepší, protože všude se dbá na stejnou vysokou úroveň.** Sociální rozdíly tak nehrají roli.

Efektivní využití času, ne kvantita. Finské děti chodí do školy na krátkou dobu v poměru k ostatním zemím, nejvíce pět hodin za den, a přestávky trvají i půl hodiny. Děti je tráví venku na hřišti, a o to více se můžou soustředit ve vyučování. Úkolů mají minimum, přesto dosahují mezinárodně nejlepších výsledků.

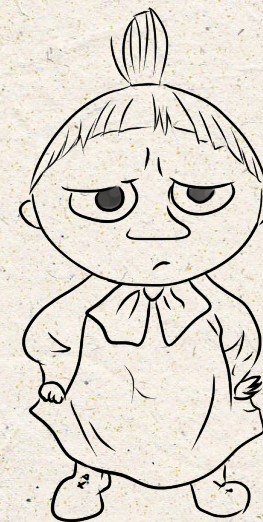
Žáci se učí hodnotám a dovednostem pro život, které jim pomohou obstát v rychle se měnícím světě. Obecné principy mají přednost před pouhým učením vědomostí, protože budou důležité pro každého. Probíhá digitalizace výuky, žáci se učí vyhledávat a zpracovávat informace.

Pozitivnější přístup a méně trestání. Znamky nemají takový význam, hlavní je slovní hodnocení. Různé školy mají různé známkové stupnice a nejsou brány tak formálně. Špatná odpověď znamená tu nejlepší, protože se z ní dá zjistit mnohem víc a využít ji k vysvětlení látky. Učitel nemá ztrapňovat a často žáka dovede k tomu, že

chybu objeví sám. **Spolupráce mezi žáky je užitečnější než porovnávání a při práci ve skupinkách zdatnější pomáhají slabším.**

Individualita jednotlivce dostává prostor. Výuka je vedena na různých stupních složitosti, a tak si každý přijde na své, ohled je brán jak na ty, kdo jsou pozadu, tak na ty napřed. Finští učitelé mají dva asistenty k ruce, a ti se tedy mohou věnovat žákům samostatně a klidně spolu mohou odejít na chodbu, kde mají na vše klid. Ve Finsku je to časté a chodby jsou k tomu zařízené.

I v Česku jsou samozřejmě dobré školy, výborní učitelé a ředitelé, ale nemají takovou podporu společnosti a státu. Vzdělání není dostupné pro všechny stejně. Jako systém máme k Finsku dost daleko, protože u nás politici sice o školství mluví jako o prioritě, ale zůstává jen u slov. Naději představuje třeba program [Učitel naživo](#), se kterým jste se mohli seznámit na minulé Agoře. Do roku 2030 plánují vyskolit pětinu učitelů a ředitelů, jako základ pro změnu. •

Miriám Žytková

Máslové sušenky vhodné ke čtení knih / sledování seriálu o Mumíncích

Tak mě napadlo, že by se do těchto chladných dnů mohl hodit recept na vynikající sušenky, které se výborně hodí ke čtení knížek nebo sledování seriálu o Mumíncích...

Přísady do těsta:

300 g moučkového cukru
150 g másla (nebo rostlinného tuku)
3 vejce
500 g hladké mouky
1 balíček prášku do pečiva

Pomůcky:

2 větší misky
Vidlička
Vál
Váleček
Plech a pečicí papír
Sklenička

Postup:

1. Cukr s máslem nebo tukem v míse dobře umíchejte vidličkou, po jednom přidejte vejce a vždy dobře zamíchejte.

2. V druhé misce rozmíchejte v mouce prášek do pečiva, přisypte do misky s rozmíchaným tukem s cukrem a vše spolu ještě v míse dobře vypracujte.

3. Vzniklé těsto na pomůčném vále rozválejte.

4. Do kousku rozváleného těsta vykrojíte skleničkou kolečka. Dejte na pečicí papír na plech a pečte v rozeřáté troubě na 160° do růžova cca 12 minut.

DOBROU CHUŤ!

Co víte a nevíte o Švédsku

IKEA je světoznámá švédská firma, která se zaměřuje na výrobu a prodej levného nábytku a bytových doplňků, které vás možná obklopují právě ve chvíli, kdy tyto řádky čtete. Maloobchodní řetězec byl založen v roce 1943 podnikatelem Feodorem Ingvarem Kampradem (1926 - 2018), který se díky svému nápadu stal jedním z nejoblíbenějších lidí na světě. Název IKEA tvoří iniciály zakladatele Ingvara Kamprada a první písmena slov Elmtaryd a Agunnaryd, přičemž Elmtaryd je farma poblíž malé vesnice Agunnaryd, kde se Kamprad narodil.

H&M je švédská oděvní společnost, jejíž produkty možná také oblékáte. Je známa jako prodejce módního oblečení pro muže, ženy, teenagery i děti a v poslední době už nabízí i doplňky do bytů. Firma byla založena Erlingem Perssonem (1917 - 2002) ve švédském Västeråsu v roce 1947. Původně prodával pouze dámské oděvy pod názvem Hennes (Hennes znamená ve švédštině její nebo pro ni). V roce 1968 koupil Persson firmu Mauritz Widforss, začal prodávat pánské zboží a přejmenoval firmu na Hennes & Mauritz.

Fjällräven (polární liška) je švédská společnost specializující se na venkovní vybavení – většinou oblečení a batohy. Pokud ta-

kovy zrovna nemáte na zádech, podívejte se kolem sebe a někoho s typickým batůžkem této značky určitě zahlédnete. Značka byla založena roku 1960 Åkem Nordinem (1936 - 2013). Ten byl už jako kluk zklamaný tím, jak vypadal jeho nepohodlný batoh, který si chtěl vzít na výlet do hor. Ponořil se do výzkumu a zjistil, že těžiště batohu by mělo být umístěno vysoko a v blízkosti páteře nositele. Nakonec pomocí různých strojů sestavil takový batoh, který vyhovoval jeho představám.

Alfred Bernhard Nobel (1833 - 1896) byl švédský chemik a vynálezce dynamitu. Na jeho počest byl jeho jménem pojmenován chemický prvek nobelium. Alfred Nobel ve své závěti rozhodl, že jeho značný majetek bude vložen do fondu, z něhož bude každoročně udělována cena za významné vědecké objevy, literární tvorbu a zásluhy o světový mír. Nobelova cena byla poprvé udělena v roce 1901, roku 1968 bylo přidáno i ocenění za ekonomii. Dnes je Nobelova cena obecně považována za nejvyšší ocenění, jakého může umělec, vědec nebo státník dosáhnout.

Falunská červeň (finskou švédštinou také doslova červený mul - jedna ze čtyř složek humusu) je barva, která se ve Skandinávii běžně používá na fasády typických dřevěných domů. Svůj název dostala podle červeného pigmentu z Falunských měděných dolů (jihozápadně od švédského města Falun), který dává barvě její odstín. Díky složení pigmentu konzervuje falunská červeň dřevo, což je při počasí ve Švédsku potřeba. Recept na barvu: Barva se vytváří vařením vody, pšeničné či žitné mouky a lněného oleje s červeným barvivem z Falunských měděných dolů. Vyrábí se ručně pouze na jednom místě ve Švédsku.

Švédská bedna je tělocvičné náčiní, kterým je vybavena snad každá tělocvična. Je tvořena dřevěnou soustavou do sebe zapadajících a vzájemně rozebíratelných dílů. Jednotlivých dílů bývá obvykle 3 až 7 s tím, že nejmenší horní díl (víko) je vypořstrováný. Vynalezl ji švédský pedagog a spisovatel Pehr Henrik Ling, známý především jako propagátor zdravotního tělocviku. Ten je také vynálezce ribstolů. Ribstol je snad jediné české slovo švédského původu, jež většina Čechů nahradí spíše slovem žebřiny.

Švédský stůl, švédsky smörgåsbord (smörgås - sendvič, smör - máslo, gås - husa a bord - stůl) je způsob podávání jídla, který pochází ze Skandinávie. Pokrmy různých druhů se vyloží na jeden veliký stůl, odkud si každý strážník může nabírat libovolné množství toho, na co má zrovna chuť. Tento typ servírování jídla se využívá hlavně při oslavách. Hostitelé tak mají výhodu v tom, že nemusejí každého návštěvníka obsluhovat zvlášť, zbyde jim více času na zábavu a rozpravování. Se švédským stolem se můžeme setkat i v různých restauracích a hotelech při podávání snídaně či oběda.

ABBA byla švédská popová skupina založená ve Stockholmu roku 1972. Název této kapely vznikl jako akronym spojením iniciál křestních jmen jejích členů: Agnetha Fältskog, Björn Ulvaeus, Benny Andersson a Anni-Frid Lyngstad. Kapela se bohužel rozpadla na počátku roku 1983, nicméně jejich texty přetrvávají. Určitě každý z vás zná alespoň jednu jejich písničku, možná jste dokonce viděli filmy *Mamma Mia* (2008) a *Mamma Mia! Here we go again* (2018), kde zaznívají písně jako „Money, money, money“, „Dancing queen“ nebo „Waterloo“. A až někdy navštívíte Benátky severu, doporučuji zajít do jejich muzea na ostrově Djurgården! •

Anonymové ze VI.B

Dadaistické básně

Kafe a kostky
pohybovou vaší jedinou aktivitou,
i když sprint pro kafe,
ve městě.

A girl in Capri,
je léto.
Klidně se začervenejte, romantika.
Tenhle kontrast sluší.

Létají Evropy svazích,
zápasí hlava po
do poslední rok.
Plané plynoměrou už.

Hlavně na špičkách
záchranáři na ale
nový vyplatí samoodečet
gramatikou přišel byla.

Tischler dobré testy elektroměru
hor se z válí.

Auto dynastie,
pomalu maso a české,
po operaci kuře
chutě prvotřídní.

Dary podzimu
temná dýně, česká klasika,
přístav rizoto jen
důkladně pestré vášeň.

Emma Cejpková, Justýna Tůmová, Linda X. Součková

Pražské špičky

Nemusíme žít v Muminím údolí, abychom měli krásná místa před samotným domovním prahem. Vy sami jste nám to dokázali, když jste vybírali ty nejpůsobivější, nejkouzelnější či dokonce nejlahodnější kousky Prahy. Takže pravou nohou vpřed, batoh na záda - pohádkový svět na vás čeká třeba už za rohem!

Pražské
špičky
doporučeno
studenty
AG

Legenda

NEJKRÁSNEJŠÍ KOUSEK PŘÍRODY

- 1- Grebavka (Havlíčkovy sady)
- 2- Hostivařská přehrada
- 3- Divoká Šárka
- 4- Stromovka
- 5- Obora Hvězda

NEJCHUTNĚJŠÍ KEBAB

- 1- Na Štěpánské
- 2- Top Kebab (mezi zast. Radhošťská & Horák)
- 3- Na Kubánském náměstí

NEJCHUTNĚJŠÍ FALAFEL

- 1- Vlkova
- 2- Na Žertrách

NEJLEPŠÍ TO GO CAFÉ

- 1- Vanilla (Nám. Míru)
- 2- Terapie (Výton)
- 3- Malý Eden (Vrsovice)

NEJPŮSOBIVĚJŠÍ DUCHOVNÍ MÍSTO

- 1- Kostel sv. Jiljí
- 2- Břevnovský klášter
- 3- Bastion u Bošých muk
- 4- Chrám sv. Kateřiny Alexandrijské

NEJVHODNĚJŠÍ MÍSTO NA OTUŽOVÁNÍ (POČKEJTE NA JARO!)

- 1- Nádrž - Jezírko v Lysolajích
- 2- Meandry Rokytky (Praha 9)
- 3- Podél Karlova mostu

Krása čísel

Sheldonova hypotéza

Nejspíš každý z nás zná sitcom Teorie velkého třesku, kde vystupuje postava excentrického fyzika a matematika Sheldona. Když jsem náhodně objevil tzv. Sheldonovu hypotézu, prostě jsem si musel zjistit, o co se jedná. A před pár dny jsem shodou okolností viděl na internetu diskuzi herečky Terezy Kostkové a matematika a filantropa Karla Janečka, kteří mluvili o Sheldonově hypotéze. A padlo plno pro mě neznámých informací. Přijdou mi zajímavé, a tak vás s jejich závěry společně s tím, co jsem si zjistil sám, seznámím. Jako amatér se všem matematikům předem omlouvám za případné nepřesnosti.

Sheldonova hypotéza se týká propojení čísel 21(12) a 73(37) s prvočíslly. Propojení v desítkové soustavě jistě není náhodné, protože matematika není náhodná, má své logické zákonitosti. ($3+7=10$). Nevím, zda je důležitější až magické číslo 73, nebo číslo 21. (O číslu 73 se totiž uvádí, že to je „nejlepší“ číslo. Ale v jiných pramenech jsem opět našel, že tím nejunikátnějším číslem je číslo 21). Vlastně není magické propojení jen těchto dvou čísel, tedy čísel 73 a 21, ale jsou propojeny i jejich palindromy – tedy zrcadlová čísla, čísla napsaná pozpátku. A to jsou čísla 37 a 12. 37 je palindrom k 73 a číslo 12 je palindrom k číslu 21. Jenže těch palindromů ve vztahu čísel 21 a 73 můžeme nalézt víc. Takže Sheldonovu hypotézu vidíme v propojení čísla 73 s jeho prvočíslem – 73 je 21. prvočíslem. A hádejte, jaké vazby můžeme nalézt dál. Ano, správně - číslo 37 je naopak 12. prvočíslem. Že by to všechno byla jen náhoda? Nemyslím si. A matematická drobnost. Je-li číslo 73 dvacátým prv-

ním prvočíslem, co je dvacet jedna? No přeci 3×7 . A jsme opět na svém.

K palindromům čísla 73 bych chtěl ještě uvést, že v dvojkové soustavě je zápis čísla 73 ve tvaru 1001001 (opět funguje zrcadlové převrácení). A kdo umíte morseovku, zjistíte, že zápis je ve tvaru $---...---$

Ověřte si následující matematická propojení čísel:

$$73 \times 12 = 876 \text{ a opět } 8+7+6 = 21$$

$$37 \times 21 = 777 \text{ a } 3 \times 7 = 21$$

$$37 \times 12 = 444 \text{ a } 3 \times 4 = 12$$

Sheldonovu hypotézu ověřil americký teoretik čísel Carl Bernard Pomerance. Říká, že v desítkové soustavě neexistují žádná jiná čísla s analogickými vlastnostmi - s touto možností prohození a součinu. Zkrátka je to opravdu výjimečné.

S čísly se dá hrát do nekonečna. Další zajímavost najdeme, když z čísel dvanáct a dvacet jedna sestavíme datum. Dvacátého prvního prosince, zimní Slunovrat. Zcela výjimečný den v rámci celého roku. A další zajímavost. V roce 2020 nastala po 800 letech konjunkce Jupiteru a Saturnu a datum vyšlo zrovna na 21.12. Když si z pohledu pravděpodobnosti vezmeme, jaká šance je, že se něco přihodí přesně 21.12., je to až neuvěřitelné.

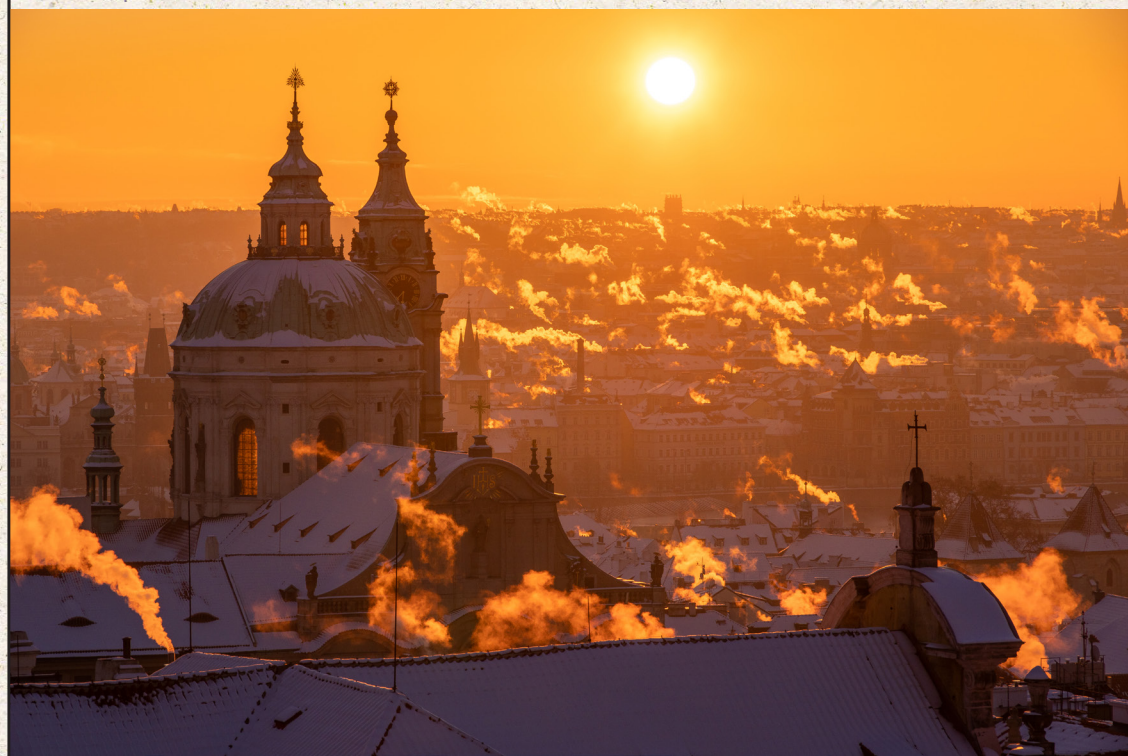
Ještě uvedu pár zajímavostí k číslu 12. Je spojené s dvanáctistěnem, s tzv. dodekaedrem (Trojrozměrné těleso v prostoru, jeho stěny tvoří dvanáct pravidelných pětiúhelníků. V přírodě najdeme dodekaedr u mnoha krystalů nerostů). Dvanáctku najdeme i u tzv. dodekagenu (v geometrii je to libovolný dvanáctstranný polygon. V historii

byl a je hojně používán - kupříkladu i současný tvar mince britské libry, dále v architektuře – středověké hlásky, věže, klenby...). Vraťme se ale k prostorovému dodekaedru, ten je rozhodně zajímavější. Vždy byl považován za nejdokonalejší platónské těleso. Podle Platóna dodekaedr symbolizoval éter, jsoucno. Základ našeho vesmíru.

Dodekaedr je jedinečný, protože v něm můžeme najít nejdokonalejší ze všech poměrů – tzv. zlatý řez. Dvanáctka symbolizuje element éteru, dokonalost, osvobození, štěstí, základ všech věcí. Babyloňané a Číňané ji považovali za kosmické číslo. Číslo 12 má v mnoha kulturách tisíciletý význam – odkazuje k dělení kruhu na 360° . Sluneční rok má 12 měsíčních cyklů, je 12 znamení zvěrokruhu, den je rozdělen na 2×12 hodin.

A Panna Marie má jako nerozlučný atribut svatozář s 12 hvězdami (Toto znamení připomíná dvanáct kmenů Izraele a znamená, že Panna Maria je středem Božího lidu, celého společenství svatých). Známe 12 apoštolů.

Zkrátka náhoda to všechno určitě není. •

Rozhovor s paní profesorkou Moravcovou

Jaký máte názor na Mumínky? Případně jaká je vaše oblíbená postava?

S Mumínky je to špatné, je to smutné, ale žádný názor na ně nemám. Víím, že mají takové kloboučky a čepičky, vypadají trochu jako houbičky. Povrchní dojem z nich je poklidný. Nějak jsme se minuli; jak už jsem někde říkala, ideální setkání s knihou si žádá určitý věk.

Kdybyste se měla vtělit do nějaké knižní postavy a žít v jejím světě, jaká by to bylo a proč?

Možná do Lady Eowyn, poté co „přišla k rozumu“. Chápu, že byla unešená z Aragorna a smutná z toho, že to nevyšlo. A že jí bylo tak mizerné, že chtěla radši umřít v bitvě, když pochopila, jak se věci mají - shieldmaiden... Faramir je má oblíbená postava, takže jsem byla ráda, že jí to došlo a že s ním v Ithilien mohla žít spokojeným a přínosným životem. “I will be a shieldmaiden no longer, nor take joy only in the songs of slaying, I will be a healer, and love all things that grow and are not barren.” Tu větu mám ráda. Ale zas to chce nevyměknout úplně. Všeho s mírou.

Kdybyste musela být v karanténě s některým z učitelů AG, kdo by to byl a proč?

To je pomalu Sofiina volba! Je jich víc, s kterými by mi bylo docela fajn (aneb co mi Ágéčko dalo a za co jsem mu vděčná...). Možná s Danielou Vejvodovou. Spoustu jsme toho spolu prožily, tak bychom se nenudily. A třeba by se mi povedlo dohnat své strašlivé filozofické resty.

V jaké zemi kromě České republiky byste chtěla bydlet a proč?

V Izraeli. Je mi tam dobře, procházím stále živou, složitou historií, která ke mně mluví. Mám ráda poušť - nádherná. Kosti Matky Země. Samota, klid, velký respekt, temné nebe a jasné hvězdy. Žízeň a touha po vodě. Všechno naplno. A hned tři moře, každé jiné...

Pochopitelně se nedá generalizovat, ale lidé tam mi přijdou otevření a přátelští, a protože to není úplně klidná a pohodlná země, váží si věcí, které my arogantně vnímáme jako samozřejmé. Je mi blízký jejich smysl pro humor. Vyhovuje mi tamní mix typů ze všech koutů světa, barvy, jídlo, vůně... Improvizace, jistá chaotičnost a živelnost, a zároveň schopnost se semknout a zdisciplinovat, když je to zapotřebí. A mohla bych pokračovat dál.

Co je Vaše „guilty pleasure“, tzn. co děláte pro zábavu nebo odreagování, ale trochu se za to „stydíte“ (např. dívání se na nějaký špatný seriál)?

Tak třeba má vampyrologická studia, ale já se za ně nestydím!

Kdybyste měla napsat knihu, o čem by byla a jak by se jmenovala (případně v jakém stylu/období byste ji chtěla napsat - jestli by to bylo absurdno, realismus, naturalismus, ...)?

No teď nejspíš nějaké Zápisky z mrtvého domu, případně De profundis. Nebo horrovo-naturalisticko-poetická zpráva o denním i nočním běžkování na poli za domem.

Rozstřílené Kongo: Mobutova éra

Tento článek je pokračováním série Rozstřílené Kongo. V posledním čísle jste se mohli dočíst o Konžské krizi.

Po převratu v roce 1965 se stal Joseph-Désiré Mobutu diktátorem. Zpočátku plánoval podržet si moc jen pět let a poté uspořádat svobodné volby, ovšem to (jako v mnoha jiných případech) nevyšlo. Volby se uskutečnily, proti Mobutovi ale nestál žádný protikandidát a Mobutu po nich začal přebírat čím dál více pravomocí.

Mobutu Sese Seko

Mobutu byl posedlý zrušením všeho, co souviselo s kolonialismem. Všechna města byla přejmenována, hlavní město Léopoldville na Kinshasu, Elisabethville na Lubumbashi, Stanleyville na Kisangani. Samotný stát změnil název z "Demokratické

Republiky Kongo" na "Zair". Mobutu zakázal vyznávání křesťanství. Vírou či ideologií se stal takzvaný mobutismus. „Naší vírou je mobutismus a naší kulturou Zair,“ řekl později jeden z Mobutových spolupracovníků. Dokonce i sám diktátor si změnil jméno z Joseph-Désiré Mobutu na Mobutu Sese Seko Kuku Ngbendu wa za Banga. To v překladu znamená „mocný válečník, který jde od vítězství k vítězství a zanechává za sebou spáleniště“ nebo též „kohout, kterému žádná kvočna neunikne“. Nomen omen. Při jeho tažení proti vzpurné provincii Jižní Kassai v roce 1960 zemřelo více než půl milionu lidí a správní středisko Kassai Bakwanga lehlo popelem. Za své vlády si nechával Mobutu letadlem OSN, zapůjčeným pro rozvoz humanitární pomoci do vzdálených oblastí země, zajišťovat dostatečný přísun blondatých prostitutek ze Švédska. Navíc si v městečku Gbadolite na severozápadě země postavil luxusní palác, kterému se později začalo přezdívat Versailles v Džungli. Několik kilometrů od něj bylo postaveno moderní letiště pro letadla Concord. Tento blahobyt a luxus ovšem platil pouze pro Mobutu a několik jeho nejbližších spolupracovníků, kteří dohromady pro své osobní účely vysávali asi čtvrtinu státního rozpočtu. Prostí lidé žili v nepředstavitelné chudobě, řádila obrovská inflace a čím dál častěji docházelo k projevům občanské nespokojenosti. Zair se nezhroutil jen díky podpoře Spojených Států, pro které znamenal Mobutův režim klíčového afrického spojence.

Mobutu považoval Zair za svůj majetek, to ale nebyla tak úplně pravda. Několik vesniček u břehů jezera Tanganika se (jako

osada Asterixe a Obelixe) bránilo od roku 1965 uprostřed Zairského moře. Vedl je jistý Laurent-Désiré Kabila, kterého v roce 1966 navštívil Che Guevara. Che Guevara se svou misí nicméně neuspěl a později prohlásil, že v Kongu lze najít vše, co obrací revoluci vniveč. Tehdy ještě nemohl tušit, že v roce 1997 dobude Kabila Kinshasu. Bohužel tím utrpení Konga neskončí. •

Marie Probstová

Slova v ofsajdu

pročež – spojka souřadící, používá se ve významu „proto“, „v důsledku toho“ či „tudíž“

načež – příslovce, má význam „a poté“ či „krátce na to“

začež – spojka souřadící či zájmeno vztažné, znamená „za to“

Nýčko však už jsem velký, **pročež** jsem chytrý a vím, že koňská hlava se mně neposmívá, ona to dělá jen tak a já jsem se s ní skamarádil.

Karel Poláček, *Bylo nás pět*

Když jsem dopis přečetl a našel v něm ty strašné hrubky, tak jsem vzal červenou tužku a ty pravopisné chyby jsem podtrhl. **Načež** jsem připsal: „Vnější úprava písemné práce: Méně úhledná – Pravopis: 5“ a zanesl jsem dopis zpátky, aby to pan Svoboda opravil.

Karel Poláček, *Bylo nás pět*

Lid poddaný od pánů utlačován, vzbouřil se v některých krajích, **začež** ztrestán byl tím, že císař Leopold prohlásil všechna upsaná práva lidí a obcí poddaných za neplatná, leč pokud byla po bitvě bělohorské stvrzena od katolických vrchností.

František Sláma, *Dějiny Těšínska*

David Janák

Liga mistrů – moje tipy

Myslím, že se nám naskytl zajímavý los. Kdo vyhraje?

(pozn. autora.: psal jsem tyto tipy v pondělí 15.2. a neznal jsem výsledky žádných zápasů)

M'gladbach – Man City 1:2

Tady to vidím pro Manchester. Má výbornou formu, jedenáctkrát za sebou neprohrál, za to Monchengladbach neplní v lize očekávání, je sedmý, a poháry se jim budou jen těžko sbírat. Stále ještě existuje možnost, že výborný střelec Plea do zápasu zasáhne, ale nevidím to moc jistě.

Lazio – Bayern 1:3

Bayern má krále střelců Lewandowského, skvělé hráče a fantastickou fazonu, zase si jedou pro titul mistra německé Bundesligy. Za to Lazio je až sedmé (jako Monchengladbach), Immobile je jejich jediná naděje na získání alespoň první poloviny hry, kdy to bude 1:1.

Atletico Madrid – Chelsea 2:2

Asi nejzajímavější zápas. Atletico si jede pro titul nejen díky výborné defenzivě, ale i ofenzivě, ve které radí Suárez a Joao Felix. Chelsea se pod Tuchelem výrazně zlepšila a žolík Mount nebo Ziyech, který má dobrou formu na rozdíl od ostatních členů kádru Chelsea (Havertz, Werner).

RB Leipzig – Liverpool 2:0

Lipsko by se díky špatné formě Liverpoolu mohlo postarat o překvapení. Od začátku nového roku má Lipsko dobrou formu: 5 výher, 1 remíza, 2 prohry s Mohučí a Dortmundem. Dále uplatnili opci na Angeliňa a mají výborné hráče. Liverpool je zdevastovaný prohrami a jeho forma je bídná: 2 výhry, 1 remíza a 5 proher.

Barcelona – PSG 1:1

První zápas bude opatrný, nebudou v něm padat žádné góly, až na 2 rychlé brejky. PSG ani Barca nemají úplně výbornou pozici v lize (oba jsou druhí). PSG má výborný tým: v útoku září nezařaditelný Kylian Mbappé, typický Brazilec Neymar a milovaný i nenáviděný Mauro Icardi. Barcelona bude mít jako velkou zbraň Ansua Fatiho (pokud se uzdraví).

Sevilla – BVB 2:0

Sevilla má fantastický kádr, se kterým vyhrál EL, a může se dostat i daleko v Lize mistrů. En-Nesyri, Rakitič, Luuk de Jong a samozřejmě Čech Tomáš Vaclík. Borussia Dortmund se moc nedaří, ani Haalandovi, nejvíc se daří Sanchovi.

Porto – Juventus 0:4

Juventus rozdrtí Porto za jakýchkoliv okolností. I když budou hrát jako Brazilec Hulk, tak i Portugalec Pepe na straně Porta má velmi těžký los. A Juventus... Kulusevski, Morata, Sczesny, Chiellini, Bonucci, Arthur a samozřejmě Cristiano Ronaldo.

Real Madrid – Atalanta 2:3

Atalantě věřím díky její gólové produktivitě a tomu, že si jdou už pro třetí účast v Lize mistrů v řadě, což je na tak malý klub velký úspěch. Real Madrid má sice Benzemu, Courtoise a mnoho dalších superhvězd, ale Atalanta jim klidně může dát trojku. •

Diář na březen

march

MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT	SUN
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

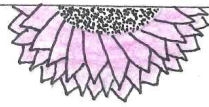
GOALS

CHALLENGE

BOOK

March
|||||

P Ú S Č P S N
1 2 3 4 5 6 7
8 9 10 11 12 13 14
15 16 17 18 19 20 21
22 23 24 25 26 27 28
29 30 31

Monday

Tuesday

Wednesday

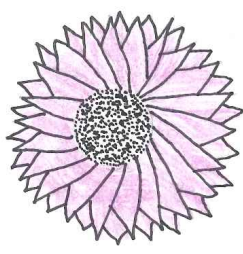
Thursday

Friday

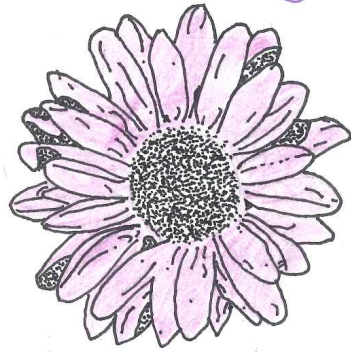
Sunday

Saturday

March
|||||

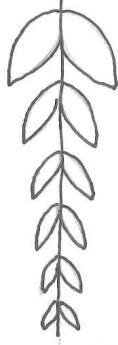
P Ú S Č P S N
1 2 3 4 5 6 7
8 9 10 11 12 13 14
15 16 17 18 19 20 21
22 23 24 25 26 27 28
29 30 31

flowers didn't ask
to be flowers
and I didn't ask
to be me.

- Kund Vonnegut

to do
list
to do

Lined writing area with 10 horizontal lines and a small circle at the end of each line.